

# První pušky Arisaka

Vývoj nové japonské zbraně, která by nahradila zastaralé pěchotní pušky a karabiny Murata na černý prach v rážích 11 mm a 8 mm, byl zahájen v prosinci roku 1895 ve zbrojovce v Koišikawě (Tokyo Artillery Arsenal) pod vedením plukovníka Nariakiry Arisaky. Jednalo se o váženého důstojníka, odborníka v oblasti zbraní, který byl v rámci vývoje této nové zbraně pověřen průzkumem zahraničního zbrojního vybavení. Japonci byli zjevně ohromeni německými puškami Mauser a také tím, že všechny evropské mocnosti zaváděly náboje menší ráže, laborované bezdýmným prachem.



| Arisaka Typ 30

**NOVÁ** puška Arisaka Typ 30 byla na japonský náboj 6,5 mm se středovým zápalem, laborovaný bezdýmným prachem. Mosazná nábojnice měla délku 50,5 mm a částečný okraj (SR). Původní střela byla celoplášťová o hmotnosti 161 gr (10,43 g) a měla kulatý nos. Dosahovala ústové rychlosti 686 ms<sup>-1</sup>. Plášť střely byl ocelový s povlakem z mědiníku a jádro z olova. V současnosti je náboj označován jako 6,5 mm Jap. nebo 6,5 x 50 SR, v CIP jako 6,5 x 51 R.

Koncepčně se jednalo o opakovačku s otáčivým odsuvným závěrem a se schránkou na pět nábojů. Nabíjela se shora pomocí pásku. Neotočná odnímatelná hlava závěru zjevně pocházela z německé *komisní pušky* model 88. Z ní pocházel také princip uvolnění závěru z pouzdra stisknutím tlačítka.

Roku 1893 získal Paul Mauser patent na dvouřadou nábojovou schránku, která tvořila jeden díl s lučíkem. Japonci toho využili. Místo listové pružiny podavače ve tvaru W u pušky Typ 30 použili drát kruhového průřezu. Podavač vyráběli po svém z jednoho kusu ohýbaného

plechu. Žebro podavače zajišťovalo, že při nabíjení zaujímaly náboje ve schránce dvouřadou polohu, a blokovalo dopředný pohyb závěru v případě prázdné zásobníkové schránky. Japonci zjednodušili také systém uvolnění krytky zásobníkové schránky, jejíž tlačítko umístili do přední části lučíku. Stačilo ho stisknout a došlo k vyprázdnění schránky, ale bohužel úplně vypadl podavač, jeho pružina a krytka zásobníkové schránky, což bylo běžné u pušek Mauser té doby.

K napnutí bicího mechanismu docházelo při pohybu závěru až v jeho přední poloze před uzamčením. Tím si obvykle

střelec rozhodl zamíření na cíl. Toto řešení si Japonci opět vypůjčili z Mauseru model 1893 a převzaly ho i všechny následující pušky z rodiny Arisaka. Také spoušťový mechanismus byl velmi podobný Mauseru 1893. Spoušť byla typicky vojenská, dvoustupňová.

Charakteristickým prvkem pro první pušky Arisaka Typ 30 a následující včetně námořního modelu Typ 35 bylo vypouštění bicího mechanismu, které zároveň sloužilo jako pojistka. Stisknutím spouště při současném přidržení hmatníku šlo bicí mechanismus vypustit. Při zajištěném bicím mechanismu se >



| Značení pouzder závěrů pušek Arisaka Typ 30 (japonská zbraň s výrobním číslem)